

חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן,

התשס"ח-2008*

1. מטרה
- מטרתו של חוק זה למנוע השקעה של מוסדות פיננסיים ישראלים בתאגידים המקיימים קשר עסקי מהותי התורם כלכלית, במישרין או בעקיפין, לאיראן, כחלק מהמאמץ הבינלאומי לסיכול יכולתה של איראן לפתח נשק בלתי קונבנציונלי המהווה איום על קיומה של מדינת ישראל.
2. הגדרות
- בחוק זה –
- “איראן” – הרפובליקה האסלאמית של איראן;
- “מוסד פיננסי” – כל אחד מאלה:
- (1) גוף מוסדי, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ“א-1981¹;
- (2) תאגיד בנקאי, כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ“א-1981²;
- (3) מנהל קרן, כמשמעותו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ”ד-1994³;
- “הוועדה” – ועדת היישום שהוקמה לפי הוראות סעיף 4;
- “החוקה”, “רכישה” ו“שליטה” – כהגדרתן בחוק ניירות ערך, התשכ”ח-1968⁴;
- “השקעה” – לרבות בדרך של החזקה או רכישה של ניירות ערך או של זכויות אחרות בתאגיד, ובכלל זה מתן הלוואה לתקופה קצובה, שלא תפחת מחמש שנים, ובלבד שסכום הלוואה לא יפחת מחמישה אחוזים מההון העצמי של התאגיד;
- “ממשלת איראן” – לרבות תאגיד בשליטה של ממשלת איראן;
- “ניירות ערך” – תעודות המונפקות בסדרות על ידי חברה, אגודה שיתופית או כל תאגיד אחר, ומקנות זכות חברות או השתתפות בו או תביעה ממנו, בין אם הן על שם ובין אם הן למוכז, לרבות ניירות ערך שמנפיקה ממשלת איראן, וכן אופציות וחוזים עתידיים כמשמעותם בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ”ד-1994;
- “קשר עסקי מהותי עם איראן” – קשר מסחרי, כספי או כלכלי אחר עם ממשלת איראן או לטובתה או בשטחה של איראן, דרך כלל או בעסקה ששווייה לפחות סכום בשקלים חדשים השווה לעשרים מיליון דולר של ארצות הברית של אמריקה או סכום אחר שקבע שר האוצר לפי הוראות סעיף 10, והכל בעסקה בתחום האנרגיה או עם תאגיד הקשור לפיתוח נשק בלתי קונבנציונלי על ידי איראן;
- “תאגיד” – לרבות תאגיד השולט בו או מי שנשלט בידי מי מהם ובלבד שהוא כלול ברשימה לפי סעיף 3;
- “השר” – שר האוצר.
3. (א) מוסד פיננסי לא ישקיע בתאגיד הנכלל ברשימה שפרסמה הוועדה (להלן – הרשימה).

איסור השקעה ומכירת החזקות

* התקבל בכנסת ביום כ"ו באדר ב' התשס"ח (2 באפריל 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 171, מיום י' באב התשס"ז (25 ביולי 2007), עמ' 288.

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

³ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308.

⁴ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

(ב) השקיע מוסד פיננסי בתאגיד, ולאחר מכן נכלל התאגיד ברשימה, יודיע על כך לוועדה וימכור את החזקותיו בתאגיד בתוך תשעים ימים מיום שפרסמה הוועדה את הכללת התאגיד ברשימה; בסעיף זה, "השקעה" – למעט הלוואה כאמור בהגדרה "השקעה".

(ג) הוועדה רשאית להאריך את המועד למכירת החזקות כאמור בסעיף קטן (ב) בשישים ימים נוספים מטעמים מיוחדים שיירשמו, וכן רשאית היא, באישור השר, להאריך לתקופה קצובה נוספת.

4. (א) תוקם ועדה ליישום הוראות חוק זה, ואלה חבריה: ועדת יישום

(1) עובד משרד האוצר שימנה השר, והוא יהיה היושב ראש ולו קול מכריע במקרה של דעות שקולות;

(2) שני עובדי משרד ראש הממשלה, שימנה ראש הממשלה;

(3) עובד משרד החוץ, שימנה שר החוץ;

(4) עובד משרד הביטחון, שימנה שר הביטחון;

(5) עובד משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, שימנה שר התעשייה המסחר והתעסוקה;

(6) עובד הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, שימנה ראש הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור;

(7) עובד רשות ניירות ערך, שימנה יושב ראש רשות ניירות ערך;

(8) עובד בנק ישראל שימנה נגיד בנק ישראל.

(ב) לעניין תאגיד הקשור לפיתוח נשק בלתי קונבנציונלי על ידי איראן, יהיו סמכויות הוועדה נתונות לוועדת משנה שחבריה יהיו עובד משרד ראש הממשלה, עובד משרד החוץ ועובד משרד הביטחון, המנויים בפסקאות (2) עד (4) שבסעיף קטן (א); סמכויות השר לפי סעיף 3, לעניין תאגיד כאמור, יהיו נתונות לראש הממשלה.

(ג) הוועדה רשאית לקבוע את סדרי עבודתה, ככל שאלה לא נקבעו לפי חוק זה.

5. (א) הוועדה תנהל רשימה של התאגידים המקיימים קשר עסקי מהותי עם איראן. רשימת תאגידים המקיימים קשר עסקי מהותי עם איראן

(ב) בטרם תחליט הוועדה על הכללת תאגיד ברשימה, תפרסם הודעה על כוונתה לכלול אותו ברשימה ותודיע על כך לתאגיד בהקדם האפשרי.

(ג) בתום שישים ימים מיום פרסום ההודעה כאמור בסעיף קטן (ב), תפרסם הוועדה רשימה של תאגידים שמצאה כי הם מקיימים קשר עסקי מהותי עם איראן, אלא אם כן הוגשו טענות כאמור בסעיף 7 וטרם התקבלה החלטה לגביה.

(ד) הוגשו טענות כאמור בסעיף 7 לעניין הכללת תאגיד ברשימה, לא יחויב מוסד פיננסי למכור את החזקותיו בתאגיד, בטרם התקבלה החלטה לגבי הטענות.

(ה) הוועדה תעדכן את הרשימות מעת לעת; עדכון הרשימה יכול שיהיה ביוזמת הוועדה או עקב פנייה של כל גורם אחר.

(ו) על אף הוראות סעיף זה, רשאי ראש הממשלה, מטעמים של טובת המדינה וביטחונה, לפטור תאגיד מהכללתו ברשימה.

6. (א) נקבעה מחוץ לישראל בידי גורם מוסמך של מדינה זרה או של איחוד מדינות זרות, בעקבות הליכים שנקטו בהם על פי דיניהם, רשימה הכוללת תאגידים המקיימים קשר עסקי מהותי עם איראן, רשאית היא לאמץ את הרשימה, כולה או חלקה. קביעות גורם חוץ לעניין תאגיד המקיים קשר עם איראן

(ב) נקבעה מחוץ לישראל בידי גורם מוסמך של מדינה זרה או של איחוד מדינות זרות, בעקבות הליכים שנקטו בהם על פי דיניהם, מגבלה על השקעה בתאגיד המקיים קשר כלכלי עם איראן לטובתה או בשטחה, רשאית היא, באישור השר, לכלול תאגיד כאמור ברשימה.

(ג) נכלל תאגיד ברשימה לפי הוראות סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 7 לענין זכות טיעון.

(ד) בסעיף זה –

“איחוד מדינות זרות” – כמשמעותו בחוק העמותות, התש”ם-1980⁵;

“מדינה זרה” – לרבות מדינה ממדינות ארצות הברית של אמריקה.

7. (א) הרואה עצמו נפגע מהכוונה לכלול תאגיד ברשימה או מהכללת תאגיד ברשימה, רשאי לטעון את טענותיו לפני הוועדה.

(ב) טענות נגד כוונה לכלול תאגיד ברשימה יוגשו בתוך שלושים ימים מיום פרסום שם התאגיד, לפי הוראות סעיף 5(ב); נכלל תאגיד ברשימה לפי הוראות סעיפים 5(ג) או 6, ניתן לטעון נגד הכללתו ברשימה בכל עת.

(ג) הוועדה רשאית להאריך את המועד האמור בסעיף קטן (ב), אם סברה שמתקיימות נסיבות המצדיקות זאת.

(ד) הוועדה רשאית לדרוש מהטוען כל ידיעה, מסמך או ציוד הדרושים לה לצורך החלטתה.

8. (א) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי מוסד פיננסי יואשם בעבירה המוסד הפיננסי וגם מי שהיה מנהל כללי או מנהל פעיל של המוסד הפיננסי או עובד בכיר האחראי לאותו תחום בהנהלה הראשית של המוסד הפיננסי, שעה שהמוסד הפיננסי עבר עבירה לפי חוק זה, ודינו – מאסר שנה, אם לא הוכיח אחת משתי אלה:

(1) העבירה נעברה שלא בידיעתו ותפקידו לא חייב אותו לדעת על העבירה;

(2) לאחר שנודע לו שהמוסד הפיננסי עומד לעבור את העבירה נקט את כל האמצעים הסבירים כדי למנוע מהמוסד הפיננסי מלעבור את העבירה.

(ב) עבירה לפי חוק זה –

(1) השקעה בתאגיד הנכלל ברשימה, בניגוד להוראות סעיף 3(א);

(2) אי-מכירה של החזקות בתאגיד, בניגוד להוראות סעיף 3(ב).

9. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, לאחר ששמע את עמדת הוועדה, ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות לעניינים אלה:

(1) קביעת סכומים שונים לסוגי פעילויות או לענפי משק שונים שיראו בהם קשר עסקי מהותי עם איראן;

(2) דרכי הפרסום של שם תאגיד שבכוונת הוועדה לכלול ברשימה בטרם תחליט על הכללתו;

(3) דרכי הודעה של הוועדה לתאגיד על כוונתה לכלול אותו ברשימה, לרבות נסיבות שבהן ניתן לפטור מהודעה כאמור;

(4) דרכי פרסום הרשימה;

(5) סדרי עבודת הוועדה.

⁵ ס”ח התש”ם, עמ’ 210.

10. בחוק בתי המשפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000,⁶ בתוספת הראשונה, אחרי פרט 33 יבוא:

34. "קשר עסקי עם איראן – החלטת רשות לפי חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008".⁷

רוני בר-און
שר האוצר

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

⁶ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשס"ח, עמ' 440.

⁷ ס"ח התשס"ח, עמ' 440.

חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 48), התשס"ח-2008*

תיקון סעיף 108 ח

1. בחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970,¹ בסעיף 108 ח –

(1) בפסקה (2), במקום "עובד שירותי הביטחון" יבוא "עובד המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים";

(2) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) עובד שירות הביטחון הכללי שבמועד הקובע היה מועסק בחוזה לפי סעיף 40 לחוק המינויים והתקיים בו אחד מאלה:

(1) נתמנה לשירות המדינה לפי החוק האמור לאחר המועד הקובע;

(2) עבר להיות מועסק בהרשאה להעסקה לשעה או בכתב העסקה, והכל כפי שקבע ראש הממשלה, באישור ועדת הכנסת לענייני השירות, לפי סעיפים (ג) ו-21 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002,² ונתמנה לשירות המדינה לפי חוק המינויים לאחר המועד הקובע;

ובלבד שהתקיימו בו התנאים שיקבע שר האוצר בכללים לעניין זה; כללים כאמור אינם טעונים פרסום ברשומות";

(3) בפסקה (5)(ד), אחרי "לחוק המינויים" יבוא "או לעבוד בהרשאה להעסקה לשעה או בכתב העסקה, כאמור בפסקה (א2)(2)".

רוני בר-און
שר האוצר

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

* התקבל בכנסת ביום כ"ה באדר ב' התשס"ח (1 באפריל 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 214, מיום כ"ח באדר א' התשס"ח (5 במרס 2008), עמ' 228.

¹ ס"ח התש"ל, עמ' 65; התשס"ו, עמ' 152.

² ס"ח התשס"ב, עמ' 179.